

ת"פ 53332/02 - מדינת ישראל נגד רחמים יעקב

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 12-02-53332 מדינת ישראל נ' אטנור(עוצר) ואח'
תיק חיזוני: 5230-15622-012-

בפני כב' הסגנית נשיאה עינת רון
מ雅思ימה מדינת ישראל
נגד נאשם
רחמים יעקב

החלטה

מנחת בפני בקשה שירות המבחן להפקעת צו מבנן שהוטל על הנאשם 2 (להלן: "הנאשם") בתיק דין בגין דין מיום 16.12.12.

רקע עובדתי ותמצית טענות הצדדים

הנאשם הורשע, על פי הודהתו בכתב אישום מתוקן, בעבירה של התפרצויות לרכב, לפי סעיף 341ו לחוק העונשין, התשל"ז-1977 ; בעבירה של גניבה מרכב, לפי סעיף 341ד לחוק; ובבעירה של חבלה במכשיר ברכב, לפי סעיף 341ח לחוק.

בית המשפט סבר כי במקרה דין, יש לחרוג לקולא ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום והשית על הנאשם את העונשים הבאים:

עונש מאסר מותנה בין 7 חודשים לתקופה של 36 חודשים, לפחות עבירה בה הורשע או עבירה כלשהי לפי פקודת הסמים [נוסח חדש], התשל"ג - 1993 (להלן: "פקודת הסמים");

התchyבות בסך 10,000 ₪ שתעמדו בתקופה למשך 24 חודשים, לפחות עבירות בה הורשע או עבירה כלשהי לפי פקודת הסמים;

פיקוח שירות המבחן לתקופה של 12 חודשים.

ביום 07.04.13 הגיע שירות המבחן בקשה לקיום דין בעניינו של הנאשם על מנת לבדוק את מידת המוטיבציה שלו לשיתוף פעולה עם שירות המבחן. דין נקבע ליום 13.06.13.

לדין זה, לא התיצב הנאשם ונקבע מועד דין חדש ליום 18.06.13. אז, התיצב הנאשם והתחייב בפני בית המשפט כי הוא מתחייב לשתף פעולה עם שירות המבחן. בית המשפט נעתר ליתן לנายג'ר הزادנות נוספת והבהיר לו כי עליו לשתף פעולה באופן מלא עם שירות המבחן, שלאמלא כן יופקע צו המבחן וייגזר דין מחדש.

ביום 09.10.13 ערך שירות המבחן כי הנאשם לא יצר קשר מיוזמתו עם שירות המבחן וכי התקיימה פגישה אחת עמו. במהלך הפגישה, התרשם שירות המבחן כי הנאשם תובנה חיליקית למצבו ומוטיבציה נמוכה להמשך הקשר עםם, כשהוא מונע בעיקר מן ההליך המשפטי המתנהל נגדו. נקבעה פגישה נוספת, אך אליה הנאשם לא התיצב וمبירור שערך שירות המבחן, עליה כי הנאשם נעצר. שירות המבחן ביקש להפקייע את צו המבחן.

ב"כ המאשימה עטרה להפקייע את צו המבחן ולהשיט על הנאשם ענישה חלופית בדמות מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס.

ב"כ הנאשם ביקש לשלוח את הנאשם לממונה על עבודות השירות לשם קבלת חוות דעתו בשאלת האם הנאשם כשיר לביצוע עבודות שירות או לאו. הנאשם נשלח לממונה על עבודות השירות ומאז, התקיימו מספר דיןונים. סוף דבר, הממונה על עבודות שירותקבע כי הנאשם אינו כשיר לבצע עבודות שירות, בשל שימוש בסמיים, כפי שעלה מבדיקות שתונערכו לנאיג'ר.

רק עתה, העלה ב"כ הנאשם טענה לפיה בית המשפט אינו מוסמך להשיט על הנאשם ענישה חלופית חלף צו המבחן. לטענתו, משוהשתה על הנאשם ענישה נוספת בנוסף לפיקוח מבנן, לא ניתן להשיט עליו ענישה נוספת, גם אם היא באה במקומ צו המבחן שהופקע. ב"כ הנאשם הפנה לדנ"פ 1558/03 אשר דן בסוגיה זו וקבע כפי טענתו של ב"כ הנאשם.

ב"כ המאשימה טענה כי ההלכה שנקבעה בדנ"פ 1558/03 אכן קבעה זאת, אך כמובן, אין המצב כך. משהילה זו הביאה לתוצאה קשה לפיה, למעשה, ניתן הכשר להתנהלות קולוקלית מצד הנאשם, היה צורך בתיקון המצב ואכן, תוקן סעיף 20 לפકודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט - 1969. תיקון זה הרחיב את סמכויות בית המשפט במקרה בו הנאשם לא צית לצו מבחן שהוטל עליו והעניק לבית המשפט שיקול דעת אם להטיל עליו עונש נוסף לאחר הפקעת צו המבחן.

דין

המסגרת הנורמטיבית מציעה, כאמור, בהוראות פקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט - 1969 (להלן: "פקודת המבחן").

סעיף 25 לפקודת המבחן קובע כי:

"לפי בקשת הנבחן או קצין המבחן המפקח עליו רשאי בית המשפט שנותן את צו המבחן להפקיעו; הגיש את הבקשה קצין המבחן, רשאי בית המשפט לדון בה בלי להזמין את הנבחן".

ב' הגנשׁם, כאמור, טען כי ההלכה הנוגנת היא שבית המשפט נעדר סמכות להשיט על הגנשׁם עונש נספּח חלף צו מבנן או חליף צו של"צ שהוטל עליו.

בטרם תוקן סעיף 20 לפקודת המבחן, באופןו שהוסף לו סעיף 20 (4), אכן חלה הلتת בוחנות שנקבעה בבית המשפט העליון בע"פ 767/77 שירות המבחן למבוגרים נגד בוחנות, פ"ד לג (3) 425. שם נדונה הסוגיה האם מוסמך בית המשפט לחזור ולהטיל עונש על נבחן שהפר את צו המבחן, כאשר בヅר-הדין התלוו אליו עונשים נוספים. כב' השופט שמנור (כתוארו אז) קבע, כי לא ניתן להטיל עונש חדש, בנסיבות אלה, שכן ישום הוראת סעיף 20 (3) לפקודת המבחן, באופןו האמור, יגרום לעונייה כפולה בגין אותו המעשה. הוא גם לא הסתייר דעתו, כי המסקנה אליה הגיעינה "בלתי משביעת רצון בעיליל מאחר שהוא מצבעה על כך כי המבחן המצויר לעונש אחר נעדך כל סנקציה אפקטיבית".

כך גם בדנ"פ 1558/03 מדינת ישראל נ' חליל פאוזת אסד (פורסם בנובו, 07.06.04), אשר עליו הסתמך ב"כ הנאשם ובו נקבע לעניין הטלת עונש חלופי חלק צו של"צ שהופקע, כי הפרשנות שלפייה בית המשפט נעדר סמכות לגזר עונש אחר במקום צו שירות שבוטל, כשהוא ניתן ביחד עם עונש נוסף, היא פרשנות מוקלה ומשכר, יש לבחור בה.

לאחר שהמחוקק השתכנע שהמצב המשפטי מחייב תיקון, וכתוצאה מהקיים שפורט לעיל, תיקנה הכנסת את פקודת המבחן.

בדברי ההסבר להצעת החוק לתיקון פקודת המבחן (תיקון מס' 4, תשס"ד - 2004) נאמר, בין היתר, כדלקמן: "מושע לקבוע במפורש כי בבית המשפט נתונה הסמכות להטיל עונש נוסף על העבירה המקורית, אשר בא במקום צו המבחן שהופר, מתוך תפיסה שהמבחן אינו רק חלופה לעונש, אלא במידה מסוימת גם אמצעי ענישה אשר אם לא קויים יש הצדקה להטיל עונש אחר במקומו" (ראה הצעות חוק, חוברת 44 מיום 1.6.04). בעשותה כך, ביקשה הכנסת לשות לפקודת המבחן את האפקטיביות שחרורה לה טרם תיקונה.

תיקון מס' 4 לפקודת המבחן, הוסף, כאמור, את סעיף 20(4) וזו לשונו:

"הוכח להנחת דעתו של בית המשפט שנתן את צו המבחן, שהנבחן לא מילא אחריו הוראה מהוראותיו של צו המבחן, רשיי בית המשפט, בהתחשב, בין היתר, בתקופה שחלפה מיום העמדתו של הנידון במבחן, בדרר שבה עמד במבחן באותו תקופה ובנסיבות איז מילוי

הוראות צו המבחן לשות אחד מלאה:

... (1)

... (2)

... (3)

(4) אם ניתן צו המבחן לאחר הרשעה לפי סעיף 1(1)(ב) - להטיל עליו עונש נוסף על העבירה המקורית במקום צו המבחן, בהתחשב בכל עונש אחר שהוטל עליו על העבירה המקורית.

ניתן לראות כי המצב המשפטי כוון מעוגן בסעיף 20(4) לפકודת המבחן ומאפשר לבית המשפט, להטיל על הנאשם עונש נוסף על העבירות המקוריות בהן הורשע וזאת, במקום צו המבחן.

משכך, אין בידי לקבל את טענה ב"כ הנאשם לעניין זה והיא נדחתת.

המציאות תעביר ההחלטה לצדים.

**ניתנה היום, א' טבת תשע"ה, 23 דצמבר 2014, בהעדך
הצדדים.**